

Referat despre dreptul si justitia sumerienilor - prima parte

Dreptul era considerat de catre sumero-babilonieni ca avand un caracter divin. Sumerienii aveau chiar o zeita a dreptului Nanse; iar la babilonieni, dreptul era garantat de insusi zeul soarelui si al justitiei Samas. Pe stela de diorit negru de la Louvre inalta de 2,25 m cu latura bazei 1,90 m - pe care sunt gravate articolele Codului sau, Hammurabi este reprezentat inchinandu-si opera zeului Samas, sau, mai de graba preluandu-l din miinile zeului. Adevaratul legislator era, prin urmare, pentru mesopotamieni, divinitatea; regele nu facea decat sa transmita oamenilor normele juridice (G, Furlani). Marele preot al Sumerului era in acelasi timp si marele judecator care isi transfera apoi autoritatea judecatoreasca suprema unui alt judecator, laic, sau unui colegiu de judecatori, alesi dintre barbatii cei mai respectati ai statului.

Inca din epoca sumeriana s-a stabilit o anumita procedura judiciara bazata pe declaratiile martorilor si ale notabilitatilor statului, pe cuvenitele expertize in materie, pe juramintul partilor in cauza, si chiar pe probele documentare, pe dovezile materiale. Pentru a avea o valabilitate deplina, juramintul trebuia sa fie facut in templu. Judecata se incheia prin redactarea unui proces-verbal (dar care numai rareori cuprindea si motivarea sentintei). Un proces putea fi si revizuit, instanta ultima de apel fiind regele.

In ce priveste pedepsele date de tribunale, acestea erau atat in legislatia babiloniana, cat si in cea asiriana modelate dupa "legea talionului". Dar pedeapsa varia dupa conditia sociala a inculpatului sau a partii lezate. Pentru a putea fi pedepsit inculpatul trebuia sa fi savirsit delictul sau infractiunea in mod premeditat. Dreptul asirian prevedea si pedeapsa cu moartea prin inecare, ardere sau tragere in teapa. Alte pedepse erau: mutilarile corporale, bataia cu vergile, munca fortata, iar la asirieni si violarea homosexual. Despagubirile puteau fi stabilite pana la de 30 de ori paguba cauzata. Pentru un delict raspundea in unele cazuri intreaga familie si chiar orasul sau clanul caruia ii apartinea vinovatul.

In Asiria, omuciderea putea fi rascumparata printr-o despagubire materiala; dar daca partile nu ajungeau la o intelegere, se pedepsea cu moartea. Pedeapsa capitala era prevazuta nu numai pentru til-hari, ci si pentru cei care cumparau obiectele furate unei familii de catre un fiu sau un sclav al acelei familii. Foarte severe erau pedepsele prevazute pentru adulter. Daca sotia era prinsa in flagrant delict sotul avea dreptul sa-si ucida nu numai sotia, ci sa ucida si pe amantul ei.